

ที่ กษ ๐๓๐๗/๒๗๗๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....
จำนวน ๕ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๓๙๓๙๑ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๑
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๒๖๑ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
ร่างกฎกระทรวงและแผนที่ท้ายกฎกระทรวงที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจ
พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว) จำนวน ๑๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... จำนวน ๕ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะ
เรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....
๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยทับทัน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะ
เรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....
๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานลำเสียว เป็นทางน้ำชลประทานที่จะ
เรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....
๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยน้ำเค็ม เป็นทางน้ำชลประทานที่จะ
เรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....
๕. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยพลับพลา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะ
เรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง โดยเรื่องนี้เข้าข่าย
ที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และเป็นไปตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง
พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ รวมทั้ง
สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑
โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมชลประทานได้เสนอเรื่องขอออกกฎกระทรวง
ทั้งห้าฉบับดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานจากผู้ใช้น้ำเพื่อกิจการโรงงาน

/การประปา...

การประปา หรือกิจการอื่นในหรือนอกเขตชลประทาน เพื่อรองรับในการอนุญาตใช้น้ำ โดยคณะรัฐมนตรี ได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงทั้งห้าฉบับเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ และส่งร่างกฎกระทรวงให้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่อ้างถึง ๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงดังกล่าวและ กรมชลประทานได้ยืนยันความถูกต้องในร่างกฎกระทรวงไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเรียบร้อยแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงเสร็จแล้ว มีการแก้ไขเล็กน้อย (ตามแบบการร่างกฎหมาย) จึงแจ้งเรียนยืนยันและขอให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาลงนาม ตลอดจนวัน เดือน ปี ในร่างกฎกระทรวง แล้วส่งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำลงประกาศราชกิจจานุเบกษาต่อไป รายละเอียดปรากฏตาม เอกสารที่อ้างถึง ๒

ต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ จึงมีความจำเป็นต้องเสนอร่างกฎกระทรวงทั้งห้าฉบับดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวง อีกครั้งหนึ่ง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐ ในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. ข้อเท็จจริง

๔.๑ การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำ ที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและ งบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้า เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ ใช้งบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

๔.๒ โดยที่การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้ง มาตรวัดน้ำและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มี ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง

พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว

๔.๓ สำหรับปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ มีปริมาณความจุอ่างเก็บน้ำประมาณ ๑๑,๘๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีการประปาส่วนภูมิภาคเขต ๑๐ ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและการเกษตรประมาณ ๗,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานห้วยทับทัน มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทานประมาณ ๖๖๒.๐๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการประปาขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๑.๑๐๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและการเกษตรประมาณ ๑๕.๗๕๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๑๓๓,๒๐๑ ไร่

- ทางน้ำชลประทานลำเสียว มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทานประมาณ ๔๓๐.๕๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการประปาขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๐.๙๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและการเกษตรประมาณ ๕.๖๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๓๘,๗๓๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานห้วยน้ำเค็ม มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทานประมาณ ๑๗๐.๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีผู้ใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรมและกิจการประปา แต่คาดว่า จะมีผู้ใช้น้ำในอนาคต มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและการเกษตรประมาณ ๓.๘๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒๒,๔๘๑ ไร่

- ทางน้ำชลประทานห้วยปลับปลา มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทานประมาณ ๒๒๐.๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการประปาขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๐.๓๔๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและการเกษตรประมาณ ๓.๔๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒๑,๑๗๘ ไร่

จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานทั้งห้าแห่งนี้ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

๕. ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำร่างกฎกระทรวงกำหนดให้
ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... จำนวน ๕ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยทับทัน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะ
เรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานลำเสียว เป็นทางน้ำชลประทานที่จะ
เรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยน้ำเค็ม เป็นทางน้ำชลประทานที่จะ
เรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

๕. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยพลับพลา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะ
เรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo_rid@rid.go.th